

Samrådsredogörelse – revidering av lokala avfallsföreskrifter för Gävle, Hofors, Ockelbo, Sandviken och Älvkarleby kommuner

Sammanfattning

Gästrikre återvinnare har tagit fram ett förslag till reviderade avfallsföreskrifter för Gävle, Hofors, Ockelbo, Sandviken och Älvkarleby kommuner. Förslaget har ställts ut för allmänhetens granskning och skickats på remiss till berörda enligt 42 §, 15 kap, miljöbalken. Under remisstiden har synpunkter kommit in bland annat kring avgifter för avfallshantering, fastighetsnära insamling, information, tömning av fettavskiljare och enskilda avlopp samt trädgårdsavfall. I denna samrådsredogörelse redovisas och bemöts de synpunkter som kommit in.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
1 Upplägg och ansvar för arbetet	4
2 Remiss och utställning.....	4
2.1 Remiss till kommunala verksamheter	4
2.2 Remiss till externa aktörer	4
2.3 Utställning för allmänhetens granskning.....	4
3 Sändlista	4
4 Inkomna yttranden	5
5 Sammanfattning av synpunkter	6
5.1 SPF Seniorerna	9
5.2 Länsstyrelsen Uppsala	8
5.3 Västra Gästriklands Samhällsbyggnadsförvaltning.....	6
5.4 Sandvikens kommun	6
5.5 Naturskyddsföreningen	8
5.6 Fastighetsägarna MittNord	9

1 Upplägg och ansvar för arbetet

Arbetet att ta fram förslag till reviderade föreskrifter om avfallshantering för Gävle, Hofors, Ockelbo, Sandviken och Älvkarleby kommuner har pågått under 2023–2024. Gästrikre återvinnare har i förbundsordning ansvar för att ta fram förslag till gemensamma avfallsföreskrifter för medlemskommunerna. Kommunfullmäktige beslutar om antagande av avfallsföreskrifter. Arbetet att ta fram förslaget har skett i dialog mellan Gästrikre återvinnare och de kommunala tillsynsmyndigheterna. Förslaget färdigställdes i december 2023. Under februari – mars 2024 har förslaget ställts ut för allmänhetens granskning och skickats på remiss till berörda.

2 Remiss och utställning

2.1 Remiss till kommunala verksamheter

Remissen till kommunerna samt kommunala bolag och förbund pågick från 2024-02-15 till 2024-03-15.

2.2 Remiss till externa aktörer

Remissen till externa aktörer pågick från 2024-02-15 till 2024-03-15.

2.3 Utställning för allmänhetens granskning

Utställning för allmänhetens granskning pågick från 2024-02-15 till 2024-03-15. Utställningen annonserades på respektive kommuns webbplats och förslaget ställdes ut på www.gastrikeatervinnare.se.

3 Sändlista

Remissen skickades till följande mottagare:

Kommuner och kommunala verksamheter

1. Gävle kommun
2. AB Gavlegårdarna
3. Gavlefastigheter AB
4. Hofors kommun
5. Ockelbo kommun
6. Sandvikens kommun
7. Älvkarleby kommun
8. Älvkarlebyhus AB
9. Gästrikre Vatten AB
10. Gästrikre räddningstjänst

Regionala myndigheter

11. Länsstyrelsen Gävleborg
12. Länsstyrelsen Uppsala län

Producentansvarsorganisationer

13. Näringslivets producentansvar i Sverige AB (tidigare FTI)
14. Svensk Däckåtervinning AB
15. El-Kretsen i Sverige AB
16. Sveriges apoteksförening

Återvinningsföretag

17. PreZero Recycling AB
18. Stena Recycling AB
19. Ragn-Sells Recycling AB
20. Recover Industriservice AB
21. Gästrikre Ekogas AB

Fastighetsägare

22. Fastighetsägarna Mitt Nord
23. Villaägarna

Näringsliv

24. Företagarna Gävleborg
25. Svenskt Näringsliv Gävleborg
26. Almi Företagspartner

Intresseorganisationer

27. Naturskyddsföreningen i alla kommuner samt Gävleborg
28. Hyresgästföreningen
29. Pensionärernas riksorganisation
30. SPF Seniorerna
31. Funktionsrätt Sverige
32. Omställning Gävle

4 Inkomna yttranden

Synpunkter på förslaget har inkommit från följande organisationer:

1. Sandvikens kommun
2. Västra Gästriklands Samhällsbyggnadsförvaltning
3. Hofors kommun
4. Gästrikre Vatten AB
5. Länsstyrelsen i Uppsala län
6. Naturskyddsföreningen i Hofors och Torsåker
7. SPF Seniorerna
8. Fastighetsägarna Mitt Nord
9. Recover Industriservice AB

10. Tillsynsmyndigheterna i Gävle, Sandviken, Hofors, Ockelbo och Älvkarleby kommuner

5 Sammanfattning av synpunkter

De synpunkter som har kommit in redovisas nedan. I anslutning till varje synpunkt finns en kommentar med bemötande och om den föranleder ändring i förslaget.

5.1 Sandvikens kommun

Verksamheterna behöver se över sin avfallshantering för att säkerställa att allmänheten inte har tillgång till verksamheternas avfallskärl. Gästrikre Återvinnare behöver bistå verksamheterna med detta. Platsbrist kan utgöra ett problem i befintliga lokaler och för verksamheter då de inte är anpassade för fastighetsnära insamling.

Kommentar: Gästrikre återvinnare arbetar med dessa frågor genom kontakt med verksamheter och fastighetsägare. Återkommande möten med fastighetsägarnätverk ska stötta fastighetsägarna i införandet av fastighetsnära insamling. Synpunkten föranleder inte någon ändring av förslaget.

I 35§ punkt 6 hänvisas till §33 men innehållet som åsyftas finns i 37 §.

Kommentar: 35 § punkt 6 ändras så att den syftar på 37 §.

I flera paragrafer står det att beslut är personligt för exempelvis anmälan för uppehåll i hämtning av latrin, eget omhändertagande av kompost och liknande. Begreppet ”personligt” är otydligt och borde formuleras annorlunda, eftersom innebörden är att det endast gäller för sökande abonnent och inte för nya fastighetsägare, verksamhetsutövare eller nyttjanderättshavare som tar över ett befintligt abonnemang.

Kommentar: Innebörden av begreppet ”personligt” ska vara att beslutet gäller endast för sökanden. Vid byte av fastighetsägare, verksamhetsutövare eller nyttjanderättshavare ska ny ansökan om eget omhändertagande av avfall (kompost) och uppehåll i hämtning av avfall skickas in. Syftet med detta är att säkerställa att avfallshanteringen sker utan risk för miljö eller hälsa. Synpunkten föranleder inte någon ändring av förslaget.

5.2 Västra Gästriklands Samhällsbyggnadsförvaltning

Bygglovsenheten vill upplysa om att de vill bli kontaktade om större gemensamma insamlingsplatser upprättas, då det kan betraktas som en bygglovspliktig anläggning enligt Plan och byggförordningen 6kap 5§.

Kommentar: Gästrike återvinnare tar med denna konsekvens av föreslagna ändringar i föreskrifterna i planeringen av fastighetsnära insamling. I övrigt föranleder inte detta någon ändring av förslaget.

Kommunekolog framför att trädgårdsavfall påverkar ekosystemet i hög utsträckning och är en primär källa till spridning av invasiva arter och ett hot mot naturligt näringsfattig mark. Medborgare i kommunerna behöver informeras återkommande om hur viktigt det är att ta väl hand om sitt trädgårdsavfall. I särskilt utsatta områden bör riktad information gå ut inför varje växtsäsongs.

Kommentar: Gästrike återvinnare informerar om hantering av trädgårdsavfall genom information till alla hushåll, ”Ren Information”, bland annat. Detta föranleder inte någon ändring av förslaget.

5.3 Hofors kommun

Hofors kommun framför att det kan behövas stöd för att räkna ut och planera för de förändrade kostnaderna som uppstår för fastighetsägare. Kommunkontoret delar Hoforshus synpunkter om att information och informationsspridning behöver vara tydlig så att det inte blir otydligt vem som har uppdraget. Kommunkontoret delar också uppfattningen att det är viktigt att ha dialog med fastighetsägare vid bedömning av transportvägar, vändplatser mm. Hoforshus AB framför att det är otydligt vilka mängder som avses om avfall från husbehovsjakt i bilaga B.

Kommentar: Hämtning av förpackningsavfall kommer att vara kostnadsfri upp till en viss servicenivå. Förslag till avfallstaxa kommer att tas upp för beslut samordnat med beslut om avfallsföreskrifter. I avfallstaxan regleras avgifterna för avfallshanteringen och bör kunna ligga till grund för att planera kostnader för avfallshanteringen. Reglering av ansvar för information finns i § 6 och dialog förs med fastighetsägare genom återkommande möten, rådgivning och fastighetsägarnätverk. Gästrike återvinnare anser att informationsansvaret är tillräckligt reglerat i § 6, men välkomnar en fortsatt dialog med Hoforshus AB kring information och kommunikation med hyresgäster vid återkommande möten, fastighetsnätverk m.m. I § 7 regleras att avfall från husbehovsjakt som överstiger 3 kg ska hanteras separat och alltså inte läggas i kärl för matavfall. Synpunkterna föranleder inte någon ändring av förslaget.

5.4 Gästrike vatten

Förtydliganden föreslås i §§ 25–26 om att fett inte får sköljas ned i avloppet. Vidare föreslås att skrivning om att VA-huvudmannen tar beslut om tömningsintervall stryks.

Kommentar: Tillägg att fett inte får hällas i avloppet i §§ 25-26. Gästrike återvinnare ser ett behov av att fatta beslut om tömningsintervall då skötsel och tömning av fettavskiljare brister. Skrivningen i § 25 justeras därför till:

Tömningen ska ske så ofta att fettavskiljaren alltid fyller avsedd funktion och inte ger upphov till olägenhet samt enligt vad som anges i vid varje tidpunkt gällande standard, eller enligt beslutat intervall från förbundet.

5.5 Länsstyrelsen Uppsala

Länsstyrelsen framför att förslaget till reviderade föreskrifter och bilagan med förteckning över föreslagna ändringar inte är eniga. Det finns text i föreskriften som tex § 6 information på sidan 5 som inte är gulmarkerade, ändringar i föreskrifterna gulmarkeras, men som står med som ändring i bilagan. Samt i bilagan med ändringar står den under § 15 att man hänvisar till § 25 och i reviderade föreskrifterna till § 29. Detta bör ses över så att den reviderade föreskriften stämmer överens med bilagan med förteckningar över föreslagna ändringar.

Kommentar: Ändringarna i förslaget till avfallsföreskrifter ses över och det tydliggörs vilka ändringar som föreslås.

5.6 Naturskyddsföreningen

Naturskyddsföreningen har frågor kring avsnittet om avgifter som förbundet har för att sortera ut återanvändbara produkter. När ska de betalas, ingår de i grundavgiften? Avgifter för att återbruka material borde undvikas, om det blir en extra avgift är det enklare att slänga återanvändningsbara produkter än att lämna dem för återbruk. Rubrik Betalning, §5 2), sid 5.

Kommentar: § 5 om avgifter för avfallshanteringen har justerats så att den följer miljöbalkens reglering av vilka avgifter som får beslutas i avfallstaxa. Mottagning av återbruk på återvinningscentralerna finansieras genom grundavgiften och Gästrikre återvinnare avser inte att införa avgift vid mottagning av återbruk. Synpunkten föranleder inte någon ändring av förslaget.

Naturskyddsföreningen framför att det kan komma att se väldigt tråkigt ut med många behållare som ska tas ut till fastighetsgränsen på hämtningsdagar. Det är inte görligt att behållarna tas bort från fastighetsgränsen så fort som de är tömda. Det borde formuleras som att det ska göras så fort som det är görligt, senast på kvällen samma dag eller liknande. Rubrik Avfallsbehållare och hämtställe, § 13 b, sidan 7.

Kommentar: Införandet av fastighetsnära insamling av förpackningar utreds och har börjat implementeras. Systemet med enskilda kärl för varje avfallslag innebär inte att fler kärl står ute vid fastighetsgräns än idag vid hämtning. Hämtning kommer ske med två fraktioner i taget

vilket innebär att två kärl står ute för hämtning. Fastighetsägare kommer behöva ordna utrymme för sina kärl och Naturskyddsföreningen lyfter en relevant risk att kärl inte hanteras på ett bra sätt. Gästrikre återvinnare arbetar med information och kommunikation för att motivera fastighetsägare att hålla en bra ordning. Att föreskriva och upprätthålla regel om att avfallskärl tas in på fastigheten samma kväll anser Gästrikre återvinnare inte är rimligt. Synpunkten föranleder inte någon ändring av förslaget.

5.7 SPF Seniorerna

SPF Seniorerna framför att om kunden har hemtjänst bör hemtjänstens uppdrag inkludera de arbetsuppgifter som krävs för efterlevnaden av föreskrifterna från kundens sida. Dessa tjänster bör rimligen inte medföra en höjning av hemtjänsttaxan för den enskilde seniore.

Kommentar: SPF Seniorerna lyfter en viktig och relevant aspekt av införandet av fastighetsnära insamling. Gästrikre återvinnare utbildar bland annat hemtjänstpersonal i avfallshantering, men ansvar för att ta fram rutiner för hemtjänstpersonal och besluta om avgift ligger hos respektive kommun. Synpunkten föranleder inte någon ändring av förslaget.

5.8 Fastighetsägarna Mitt Nord

Fastighetsägarna vill understryka vikten av att det är producenterna som genom sitt producentansvar ska ta kostnader för förpackningsinsamling, inklusive den fastighetsnära. Den kommunala avfallstaxan får inte höjas på grund av kommunalt insamlingsansvar. Ges inte full täckning måste Naturvårdsverkets fastställda ersättning från producenterna till kommunerna revideras upp.

I frågan kring kostnader menar Fastighetsägarna att kommunerna bör reglera ersättning direkt med entreprenörer och inte gå omväg via fastighetsägare. Annars får fastighetsägare agera bank åt kommunen genom att ligga ute med pengar, något som är tufft i en ekonomiskt svår situation som många fastighetsägare befinner sig i.

Kommentar: Vid val av system för fastighetsnära insamling av förpackningsavfall har hänsyn tagits till att ersättningen från Naturvårdsverket och producentansvarsorganisationerna ska täcka kostnaderna för insamling. Hämtning av förpackningsavfall kommer att vara kostnadsfri upp till en viss servicenivå. Synpunkten föranleder inte någon ändring av förslaget.

Ett medskick Fastighetsägarna vill göra är att det kan behövas individuellt stöd till framför allt mindre fastighetsföretag ty frågor och funderingar kring hanteringen i den egna specifika fastigheten kan uppstå. En god kommunikation och information till fastighetsägare är därmed av högsta vikt.

Kommentar: Gästrikre återvinnare arbetar med dessa frågor genom kontakt med verksamheter och fastighetsägare och välkomnar ett samarbete med Fastighetsägarna Mitt Nord kring hur vi kan utveckla rådgivningen. Återkommande möten med fastighetsägarnätverk ska stötta fastighetsägarna i införandet av fastighetsnära insamling och Fastighetsägarna Mitt Nord har bjudits in att delta. Synpunkten föranleder inte någon ändring av förslaget.

5.9 Recover Industriservice AB

Recover Industriservice AB utför slamtömning på uppdrag av Gästrikre återvinnare. Bolaget föreslår att maxvikt för lock som kan skjutas åt sidan justeras till 25 kg i § 23.

Kommentar: Maxvikten för lock till slambrunnar som kan skjutas åt sidan ändras till 25 kg i § 23. En reglering läggs till i §§ 23 och 25 att hänsyn ska tas till vad som utgör en god arbetsmiljö vid hämtning av avfall från anläggningen vid installation och anläggande av enskilda avloppsanläggningar och fettavskiljare.

Detta utgår från arbetsmiljöverkets föreskrifter AFS 2012:2 och Avfall Sveriges underlag till avfallsföreskrifter rapport 2017:01.

5.10 Tillsynsmyndigheterna

Efter remisstiden har frågor och synpunkter på undantag om eldning av trädgårdsavfall i avfallsföreskrifterna kommit in från tillsynsmyndigheterna i Gävle, Sandviken, Hofors, Ockelbo och Älvkarleby kommuner. På grund av ändringar i 3 kap Avfallsförordningen (2020:614) behöver undantaget ändras. Efter avstämning med tillsynsmyndigheterna föreslås följande skrivning i § 37:

Kompostering av trädgårdsavfall på fastigheten är tillåten under förutsättning att det kan ske utan olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Invasiva växter får på grund av spridningsrisken inte komposteras, utan ska hanteras enligt anvisningar från förbundet och enligt bilaga B.

Trädgårdsavfall ska i första hand komposteras eller lämnas till förbundet. Torrt trädgårdsavfall får eldas i undantagsfall och endast om det kan ske utan att olägenhet uppstår och att det inte strider mot avfallsförordningen eller andra författningar, lokala föreskrifter eller beslut.